

OBSAH

ÚVOD	3
I. OBECNÉ POUČENÍ O ŘEČI A JAZYCE	4
1.1 KOMUNIKACE U LIDSKÉHO DRUHU A JEDINCE	4
1.1.1 SDĚLOVÁNÍ JAKO ŽIVOTNÍ PRINCIP	4
1.1.2 EVOLUCE INTELEKTU	4
1.2 ŘEČOVÉ FUNKCE	4
1.2.1 SDĚLOVÁNÍ U ČLOVĚKA	5
1.2.2 VÝVOJ SDĚLOVACÍHO KÓDU U ČLOVĚKA	5
1.2.2.1 REFLEXNÍ ČINNOST	5
1.2.2.1.1 ONTOGENEZE ŘEČI Z REFLEXOLOGICKÉHO POHLEDU	5
1.2.2.1.2 FATICKÉ FUNKCE	6
1.3 ŘEČ, JAZYK A KOMUNIKACE	6
1.4 FUNKCE ŘEČI	6
1.5 ZNAKOVÉ PROCESY A JAZYK	7
1.5.1 FYLOGENETICKÉ HLEDISKO	7
1.5.2 ONTOLOGICKO-GNOZELOGICKÉ HLEDISKO	7
1.5.3 LINGVISTICKÉ POJETÍ ZNAKU A ZNAKOVÉ STRUKTURY	7
1.5.4 FUNKCE ZNAKU	8
1.5.5 VÝZNAM ZNAKU	8
1.5.5.1 ÚROVEŇ SÉMOTICKÉ ANALÝZY	8
1.5.5.2 SÉMOTICKÉ SYSTÉMY S LINGVISTICKOU STRUKTUROU	9
1.6 ZNAKOVÉ SYSTÉMY A ŘEČ	9
1.6.1 ZNAKOVOST	9
1.6.2 FORMY KOGNITIVNÍCH FUNKCÍ	10
1.6.3 KOGNITIVNÍ POCHODY	10
1.7 SYMBOLOGENEZE LIDSKÉHO JEDINCE I LIDSKÉ SPECIES	10
1.7.1 SYMBOLISMUS	10
1.7.1.1 DŮSLEDKY SYMBOLISMU	10
1.7.2 SYMBOLICKÁ AKTIVITA	11
1.7.2.1 EMOCIONÁLNÍ SYMBOLISMUS	11
1.7.2.1.1 EMOCIONÁLNÍ TYP KOMUNIKANTA	11
1.7.2.2 DISKURZIVNÍ SYMBOLISMUS	11
1.7.2.2.1 DISKURZIVNÍ TYP KOMUNIKANTA	12
1.7.2.2.1.1 TYP VERBÁLNĚ ABSTRAKTNÍ	12
1.7.2.2.1.1.1 NADPRŮMĚR	12
1.7.2.2.1.2 TYP KOMUNIKATIVNÍ	12
1.7.2.2.1.2.1 VYŠŠÍ PRŮMĚR	12
1.7.2.2.1.3 TYP VIZUÁLNÍ, HAPTICKÝ A POHYBOVÝ	13
1.7.2.2.1.3.1 NIŽŠÍ PRŮMĚR	13
1.7.2.2.1.3.2 ZŘETELNÝ PODPRŮMĚR (IQ 67 AŽ 90)	13
1.7.2.2.1.3.3 SLABOMYSLNOST (IQ 0 AŽ 67)	13
1.7.2.2.1.3.3.1 DEBILITA	13
1.7.2.2.1.3.3.2 IMBECILITA	14

1.7.2.2.1.3.3.3 IDIOTIE	14
1.8 SYSTÉMOVÝ CHARAKTER PŘIROZENÉHO JAZYKA	14
II. ČESKÝ NÁRODNÍ JAZYK	15
2.1 PŮVOD ČEŠTINY	15
2.1.1 JAZYKOVÁ PŘÍBUZNOST SLOVANŮ	15
2.1.2 INDOEVROPSKÝ ZÁKLAD SLOVANŠTINY	15
2.1.3 SKUPINY SLOVANSKÝCH JAZYKŮ	16
2.1.3.1 BALTOSLOVANSKÁ JAZYKOVÁ JEDNOTA	16
2.1.4 OBDOBÍ PRASLOVANSKÉ	16
2.1.5 STAROSLOVĚNŠTINA	18
2.1.6 TYP ČEŠTINY	18
2.2 POČÁTKY VÝVOJE ČEŠTINY	19
2.2.1 PERIODIZACE VÝVOJE SPISOVNÉHO ČESKÉHO JAZYKA	19
2.2.2 POZNÁMKY K JMENNÉ DEKLINACI ČEŠTINY	19
2.2.2.1 KMENOTVORNÁ PŘÍPONA	20
2.2.2.2 DEKLINACE JMENNÉ PODLE KMENŮ	20
2.2.2.2.1 KMENY SAMOHLÁSKOVÉ	21
I. O-KMENY	21
A. O-KMENY MUŽSKÉ	21
1. VZORY <i>CHLAP, DUB; HAD</i>	21
2. VZORY <i>ORÁČ, MEČ, KÓŇ</i>	22
3. VZORY <i>JUŘÍ, ŘEBŘÍ</i>	22
B. O-KMENY STŘEDNÍ	22
1. VZOR <i>MĚSTO</i>	22
2. VZOR <i>MOŘE</i>	22
3. VZOR <i>ZNAMENIE</i>	22
II. A-KMENY	22
III. U-KMENY	23
IV. I-KMENY	23
2.2.2.2.2 KMENY SOUHLÁSKOVÉ	23
I. N-KMENY	23
II. S-KMENY	23
III. NT-KMENY	23
IV. R-KMENY	23
V. V-KMENY	23
2.2.2.3 SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMENNÉ	23
2.2.2.4 SKLOŇOVÁNÍ SLOŽENÉ (ADJEKTIVNÍ)	24
2.3 ČESKÝ NÁRODNÍ JAZYK	24
2.4 ROZVRSTVENÍ ČESKÉHO NÁRODNÍHO JAZYKA	25
2.4.1 NESPISOVNÝ JAZYK	25
2.4.1.2 TRADIČNÍ ÚZEMNÍ DIALEKT	25
2.4.1.3 INTERDIALEKTY	25
2.4.1.4 OBECNÁ ČEŠTINA	25
2.4.1.5 PROFESIONÁLNÍ MLUVA, SLANG, ARGOT	26
2.4.2 SPISOVNÝ JAZYK	26
2.4.2.1 NORMA A KODIFIKACE SPISOVNÉHO JAZYKA	26
2.4.2.2 FUNKČNÍ STYLY SPISOVNÉHO JAZYKA	27
2.4.2.3 VÝVOJOVÉ TENDENCE SOUČASNÉ SPISOVNÉ ČEŠTINY	27

III. JAZYKOVĚDA A ZÁKLADNÍ JAZYKOVĚDNÉ DISCIPLÍNY	28
3.1 VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY PŘIROZENÉHO JAZYKA	28
3.1.1 VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY JAZYKOVÉ	28
3.1.1.1 KLASIFIKACE VÝRAZOVÝCH PROSTŘEDKŮ JAZYKOVÝCH	28
3.1.1.1.1 LEXIKÁLNÍ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY	29
3.1.1.1.2 GRAMATICKÉ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY	29
3.1.2 VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY MIMOJAZYKOVÉ	29
3.2 VÝRAZOVÝ PLÁN FONICKÝ (ZVUKOVÝ)	29
3.2.1 FONETIKA	29
3.2.1.1 FONETIKA JAKO SOUČÁST MLUVNICE	30
3.2.2 FONOLOGIE	30
3.2.2.1 INVENTÁŘ ČESKÝCH FONÉMŮ	30
3.2.3 FONETICKÉ VĚDY	31
3.2.4 FYZIOLOGICKÁ FONETIKA	31
3.2.4.1 FUNKCE CNS V PROCESU ŘÍZENÍ ŘEČOVÉ ČINNOSTI	31
3.2.4.1.2 ANATOMICKÉ A NEUROFYZIOLOGICKÉ HLEDISKO ŘEČI	31
3.2.5 AKUSTICKÁ FONETIKA	32
3.2.5.1 AKUSTICKÉ PODMÍNKY ŘEČI	32
3.2.5.1.1 ZVUKOVÁ VLNA	33
3.2.5.1.2 AKUSTICKÉ PODMÍNKY ŘEČI	33
3.2.5.1.2.1 SLUCHOVÝ PRÁH	34
3.2.5.1.2.2 TICHŮ A HLUK	34
3.2.5.1.2.3 HLADINA HLASITOSTI	34
3.2.5.1.2.4 SLYŠITELNÝ ZVUK	34
3.2.5.1.2.5 ŘEČOVÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL	35
3.2.5.1.2.6 FONACE	35
3.2.5.1.2.7 FORMANTY	35
3.2.5.1.2.8 SAMOHLÁSKY	36
3.2.5.1.2.9 HLÁSKY SE ZVLÁŠTNÍ FORMANTOVOU STRUKTUROU (LIKVIDY)	36
3.2.5.1.2.10 HLÁSKY ŠUMOVÉ	37
3.2.6 PERCEPČNÍ FONETIKA	37
3.2.6.1 SMYSLOVÉ FUNKCE	37
3.2.6.2 PERCEPCE	37
3.2.6.3 ORGÁNY PŘIJÍMAJÍCÍ ŘEČOVÝ SIGNÁL	37
3.2.6.3.1 SLUCHOVÝ ANALYZÁTOR	38
3.2.6.3.2 OPTICKO-VIZUÁLNÍ PROSTŘEDKY ŘEČI	38
3.2.6.3.2.1 ZRAKOVÝ ANALYZÁTOR	38
3.2.7 ARTIKULAČNÍ FONETIKA	38
3.2.7.1 DÝCHACÍ ÚSTROJÍ	39
3.2.7.2 HLASOVÝ (FONAČNÍ) ORGÁN	39
3.2.7.2.1 PRŮBĚH FONACE	39
3.2.7.2.2 VÝŠKA, SÍLA A BARVA HLASU	39
3.2.7.2.3 HLASOVÉ ZAČÁTKY	40
3.2.7.3 ARTIKULAČNÍ ÚSTROJÍ	40
3.2.7.3.1 DUTINY	40
3.2.7.3.1.1 ARTIKULAČNÍ ORGÁNY ÚSTNÍ DUTINY	40
3.2.7.4. KLASIFIKACE ČESKÝCH VOKÁLŮ	41
3.2.7.5 DVOJHLÁSKY	41
3.2.7.6 KLASIFIKACE ČESKÝCH KONZONANTŮ	42
3.2.7.6.1 TŘÍDĚNÍ PODLE MÍSTA TVOŘENÍ	42
3.2.7.6.2 TŘÍDĚNÍ PODLE ZPŮSOBU TVOŘENÍ	42
3.2.7.6.3 TŘÍDĚNÍ PODLE ZNĚLOSTI	42
3.2.7.6.4 TŘÍDĚNÍ PODLE NOSOVOSTI	43
3.2.8 PEDOFONETIKA	43

3.2.9 PATOFONETIKA	44
3.2.9.1 PORUCHY VÝSLOVNOSTI	44
3.2.9.2 MOTORICKÉ PORUCHY MLUVY A VÝSLOVNOSTI	45
3.2.9.3 EXTRAPYRAMIDOVÉ PORUCHY MLUVY	45
3.2.9.4 PORUCHY MLUVY FUNKČNÍHO RÁZU	45
3.2.9.5 SYNDROMY POSTIŽENÍ LALOKŮ	45
3.2.9.5.1 SYNDROM PREFRONTÁLNÍ	45
3.2.9.5.2 SYNDROM PARIETÁLNÍ	45
3.2.9.5.3 SYNDROM OKCIPITÁLNÍ	46
3.2.9.5.4 SYNDROM CAPSULLAE INTERNA	46
3.2.9.5.5 SYNDROM CORPORIS CALLOSI	46
3.2.9.6 SYNDROMY KOMOR, LIKVOROVÝCH CEST A PLEN MOZKOVÝCH	46
3.2.9.7 PORUCHY SYMBOLICKÝCH FUNKCÍ VYŠŠÍ NERVOVÉ ČINNOSTI	46
3.2.9.7.1 PORUCHY ŘEČI A PŘIDRUŽENÝCH FUNKCÍ	46
3.2.9.7.2 APRAXIE	47
3.2.9.7.3 AGNOSIE	47
IV. MLUVENÁ KOMUNIKAČNÍ FORMA ŘEČI A JAZYKA	48
4.1 ŘEČ MLUVENÁ A JEJÍ ZVUKOVÁ STRÁNKA	48
4.1.1 ZVUKOVÁ STRÁNKA ŘEČI A JAZYKA	48
4.1.2 ZÁKLADNÍ JEDNOTKY MLUVENÉ ŘEČI	49
4.1.2.1 SOUSTAVA ČESKÝCH HLÁSEK	49
4.1.2.2 VZTAH ZVUKOVÉ A PSANÉ PODOBY ŘEČI	49
4.1.2.3 SLABIKA	51
4.1.3 SPISOVNÁ VÝSLOVNOST	52
4.1.3.1 NĚKTERÉ ODCHYLKY OD SPRÁVNÉHO TVOŘENÍ HLÁSEK	52
4.1.3.2 VÝSLOVNOST S RÁZEM	52
4.1.3.3 HLÁSKOVÉ KOMBINACE	52
4.1.3.3.1 SPOJENÍ SOUHLÁSEK SE SAMOHLÁSKOU A NAOPAK	52
4.1.3.3.2 SPOJENÍ SAMOHLÁSKY SE SAMOHLÁSKOU	53
4.1.3.3.3 ČLÁNKOVACÍ SPODOBA	53
4.1.3.3.4 ZNĚLOSTNÍ SPODOBA	53
4.1.3.3.5 STYK STEJNÝCH SAMOHLÁSEK	53
4.1.3.4 SLOVNÍ PŘÍZVUK	53
4.1.3.5 POZNÁMKA KE ZVUKOVÉ STRÁNCE VĚTY	53
4.1.3.5.1 VĚTNÝ PŘÍZVUK	53
4.1.3.5.2 PAUZY	53
4.1.3.5.3 INTONACE	54
4.1.3.6 MODULACE ŘEČI	54
4.1.3.6.1 VÝPOVĚDNÍ INTONACE	54
4.1.3.6.2 KADENCE	54
4.1.3.6.2.1 KONKLUZÍVNÍ KADENCE KLESAVÁ	54
4.1.3.6.2.2 KADENCE STOUPAVĚ KLESAVÁ	54
4.1.3.6.3 ANTIKADENCE	54
V. PSANÁ KOMUNIKAČNÍ FORMA JAZYKA	56
5.1 JAZYK PSANÝ A JEHO GRAFICKÁ STRÁNKA	56

5.1.1	PÍSMO	56
5.1.1.1	ŘECKÉ PÍSMO	56
5.1.1.1.1	VÝCHODNÍ VĚTEV	56
5.1.1.1.2	ZÁPADNÍ VĚTEV	56
5.1.2	PRAVOPIS A JEHO PODSTATA	57
5.1.2.1	VÝVOJ ČESKÉHO PRAVOPISU	57
5.1.2.1.1	PRAVOPIS JEDNODUCHÝ (PRIMITIVNÍ)	57
5.1.2.1.2	PRAVOPIS SPŘEŽKOVÝ	57
5.1.2.1.3	PRAVOPIS DIAKRITICKÝ (ROZLIŠOVACÍ)	57
5.1.2.1.4	PRAVOPIS ČESKOBRATRSKÝ	58
5.1.3	PRAVIDLA ČESKÉHO PRAVOPISU	58
5.1.4	PODSTATA PRAVOPISU	58
5.1.4.1	JEDNA HLÁSKA SE OZNAČUJE V PÍSMU DVĚMA PÍSMENY	58
5.1.4.1.1	PÍSMENA I, Í A Y, Ý	58
5.1.4.1.2	PÍSMENA Ú A Ů	59
5.1.4.1.3	PÍSMENO Ě	59
5.1.5	ÚKOLY ČESKÉHO PRAVOPISU	59
VI.	LEXIKOLOGIE	60
6.1	SLOVO	60
6.1.1	SLOVO A JEHO VÝZNAMY	61
6.2	SLOVNÍ ZÁSoba	61
6.2.1	ČLENĚNÍ SLOVNÍ ZÁSoby	61
6.3	STYLISTICKÉ HODNOCENÍ SLOV	62
VII.	TVOŘENÍ SLOV	64
7.1	OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSoby	64
7.1.1	PŘEJÍMÁNÍ HOTOVÝCH POJMENOVÁNÍ	64
7.1.2	SLOVOTVORNÉ POSTUPY	64
7.1.3	TVOŘENÍ SUBSTANTIV	65
7.1.4	TVOŘENÍ ADJEKTIV	68
7.1.5	TVOŘENÍ SLOVES	68
7.1.6	TVOŘENÍ ADVERBIÍ	69
7.1.7	PŘEDLOŽKY	70
7.1.8	SPOJKY	70
7.1.9	ČÁSTICE	70
7.1.10	CITOSLOVCE	70
VIII.	TVAROSLOVÍ (MORFOLOGIE)	71
8.1	FUNKČNÍ TVAROSLOVÍ (SÉMANTICKÁ MORFOLOGIE)	71
8.1.1	SLOVNÍ DRUHY	71
8.1.1.1	HLEDISKO LOGICKÉ (FUNKČNÍ)	71
8.1.1.2	HLEDISKO VĚCNĚ OBSAHOVÉ	71
8.1.1.3	HLEDISKO TVAROSLOVNÉ	71

8.1.1.4 HLEDISKO SKLADEBNÍ	71
8.1.2 KLASIFIKACE SLOVNÍCH DRUHŮ	72
8.1.2.1 SUBSTANTIVA (PODSTATNÁ JMÉNA)	72
8.1.2.2 ADJEKTIVA (PŘÍDAVNÁ JMÉNA)	72
8.1.2.3 PRONOMINA (ZÁJMENA)	72
8.1.2.4 NUMERALIA (ČÍSLOVKY)	72
8.1.2.5 VERBA (SLOVESA)	72
8.1.2.6 ADVERBIA (PŘÍSLOVCE)	73
8.1.2.6.1 PREDIKATIVA	73
8.1.2.7 PREPOZICE (PŘEDLOŽKY)	73
8.1.2.8 KONJUNKCE (SPOJKY)	73
8.1.2.9 PARTIKULE (ČÁSTICE)	73
8.1.2.10 INTERJEKCE (CITOSLOVCE)	73
8.1.3 PŘECHODY MEZI SLOVNÍMI DRUHY	73
8.1.3.1 ZPODSTATNĚLÁ PŘÍDAVNÁ JMÉNA	73
8.1.3.2 ZPODSTATNĚLÁ ZÁJMENA	74
8.1.3.3 PŘECHODY SLOV OHEBNÝCH DO DRUHŮ NEOHEBNÝCH	74
8.1.4 MLUVNICKÉ KATEGORIE	74
8.1.4.1 JMENNÉ MLUVNICKÉ KATEGORIE	74
8.1.4.1.1 JMENNÝ ROD (GENUS)	75
8.1.4.1.1.1 RODOVÝ SYSTÉM	75
8.1.4.1.1.2 MLUVNICKÝ ROD	75
8.1.4.1.1.3 ŽIVOTNOST A NEŽIVOTNOST	75
8.1.4.1.2 ČÍSLO PODSTATNÝCH JMEN (NUMERUS)	76
8.1.4.1.2.1 ČÍSLO JEDNOTNÉ (SINGULÁR)	76
8.1.4.1.2.1.1 JMÉNA TOLIKO JEDNOTNÁ (SINGULARIA TANTUM)	76
8.1.4.1.2.2 ČÍSLO MNOŽNÉ (PLURÁL)	77
8.1.4.1.2.2.1 JMÉNA POMNOŽNÁ (PLURALIA TANTUM)	77
8.1.4.1.2.3 ČÍSLO DVOJNÉ (DUÁL)	77
8.1.4.1.3 PÁD PODSTATNÝCH JMEN (CASUS)	77
1. PÁD (NOMINATIV)	77
2. PÁD (GENITIV)	78
3. PÁD (DATIV)	78
4. PÁD (AKUZATIV)	78
5. PÁD (VOKATIV)	78
6. PÁD (LOKÁL)	78
7. PÁD (INSTRUMENTÁL)	79
8.1.4.1.4 PÁDY PŘÍMÉ, NEPŘÍMÉ, PŘEDLOŽKOVÉ, PROSTÉ	79
8.1.4.2 MLUVNICKÉ KATEGORIE PŘÍDAVNÝCH JMEN	79
8.1.4.3 MLUVNICKÉ KATEGORIE ZÁJMEN	79
8.1.4.4 MLUVNICKÉ KATEGORIE ČÍSLOVEK	80
8.1.4.5 MLUVNICKÉ KATEGORIE SLOVES	80
8.1.4.5.1 OSOBA	80
8.1.4.5.2 ČÍSLO	80
8.1.4.5.3 ČAS	80
8.1.4.5.4 ZPŮSOB	80
8.1.4.5.5 SLOVESNÝ ROD	80
8.1.4.5.6 VID	80
8.2 FORMÁLNÍ TVAROSLOVÍ (PARADIGMATICKÁ MORFOLOGIE)	81
8.2.1 VARIANTNOST TVAROVÝCH PROSTŘEDKŮ	81
8.2.2 KOLÍSÁNÍ V RODU A MEZI ŽIVOTNÝMI A NEŽIVOTNÝMI MASKULINY	82
8.2.3 DEKLINAČNÍ TYPY	82
8.2.4 KONJUGAČNÍ TYPY	83
8.2.5 VÝVOJOVÉ TENDENCE V TVAROSLOVÍ	83
8.2.6 SKLOŇOVÁNÍ PODSTATNÝCH JMEN	83

8.2.6.1	KRITÉRIA PRO TRÍDĚNÍ PODSTATNÝCH JMEN DO VZORŮ	83
8.2.6.1.1	PŘEHLED SKLOŇOVACÍCH VZORŮ	83
8.2.6.1.1.1	SKLOŇOVÁNÍ PODSTATNÝCH JMEN RODU MUŽSKÉHO (MASKULINA)	84
8.2.6.1.1.1.1	PODSTATNÁ JMÉNA ŽIVOTNÁ (MASKULINA ANIMATA)	84
8.2.6.1.1.1.2	PODSTATNÁ JMÉNA NEŽIVOTNÁ (MASKULINA INANIMATA)	84
8.2.6.1.1.1.3	PODSTATNÁ JMÉNA S KONCOVKOU -A, -E	85
8.2.6.1.1.2	SKLOŇOVÁNÍ ZPODSTATNĚLÝCH PŘÍDAVNÝCH JMEN	85
8.2.6.1.1.3	SKLOŇOVÁNÍ PODSTATNÝCH JMEN RODU ŽENSKÉHO (FEMININ)	85
8.2.6.1.1.3.1	JMÉNA ZAKONČENÁ NA SAMOHLÁSKU	85
8.2.6.1.1.3.2	JMÉNA ZAKONČENÁ NA SOUHLÁSKU	85
8.2.6.1.1.4	ZPODSTATNĚLÁ PŘÍDAVNÁ JMÉNA	86
8.2.6.1.1.5	SKLOŇOVÁNÍ PODSTATNÝCH JMEN RODU STŘEDNÍHO (NEUTER)	86
8.2.6.1.1.6	SKLOŇOVÁNÍ ZPODSTATNĚLÝCH PŘÍDAVNÝCH JMEN	86
8.2.7	SKLOŇOVÁNÍ PŘÍDAVNÝCH JMEN (ADJEKTIV)	86
8.2.7.1	STUPŇOVÁNÍ ADJEKTIV	87
8.2.7.2	ADJEKTIVA NESKLONNÁ	87
8.2.8	SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMEN	87
8.2.9	SKLOŇOVÁNÍ ČÍSLOVEK	87
8.2.10	ČASOVÁNÍ SLOVES	88
8.2.10.1	ČASOVACÍ VZORY	88
I.	SLOVESNÁ TŘÍDA	88
II.	SLOVESNÁ TŘÍDA	89
III.	SLOVESNÁ TŘÍDA	89
IV.	SLOVESNÁ TŘÍDA	90
V.	SLOVESNÁ TŘÍDA	90
8.2.10.2	SLOVESA NEPRAVIDELNÁ	90
1.	SLOVESO BÝT(I)	90
2.	SLOVESA JÍST(I) A VĚDĚT(I)	91
3.	SLOVESO CHTÍT(I)	91
8.2.11	PŘÍSLOVCE (ADVERBIA)	91
8.2.12	PŘEDLOŽKY (PREPOZICE)	92
8.2.13	SPOJKY (KONJUNKCE)	92
8.2.13.1	SPOJKY SOUŘADICÍ (PARATAKTICKÉ)	92
8.2.13.2	SPOJKY PODŘADICÍ (HYPOTAKTICKÉ)	92
8.2.14	ČÁSTICE (PARTIKULE)	92
8.2.15	CITOSLOVCE (INTERJEKCE)	93
IX. SKLADBA (SYNTAX)		94
9.1	VĚTA A VÝPOVĚĎ	94
9.1.1	VĚTA	94
9.1.1.1	OBSAHOVÁ STRÁNKA VĚTY	94
9.1.1.2	FORMÁLNĚ MLUVNICKÁ STRÁNKA VĚTY	94
9.1.1.2.1	VĚTNÝ VZOREC	95
9.1.1.3	VĚTA DVOJČLENNÁ	95
9.1.1.4	VĚTA JEDNOČLENNÁ	95
9.1.2	VÝPOVĚĎ	95
9.2	KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE VÝPOVĚDI	96
9.2.1	VYJADŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH FUNKCÍ VÝPOVĚDI	96
9.2.1.1	KLASIFIKACE KOMUNIKAČNÍCH FUNKCÍ VÝPOVĚDI	96
9.2.1.1.1	PŘÍMÉ VYJÁDRĚNÍ	96
9.2.1.1.2	OPISNÉ VYJÁDRĚNÍ	96
9.2.1.1.3	SITUAČNÍ VYJÁDRĚNÍ	97
9.2.1.1.4	VÝPOVĚDI S DALŠÍMI DRUHY KF FUNKCÍ	97

9.2.1.1.5	KLAD A ZÁPOR	97
9.3	SKLADEBNÍ (SYNTAKTICKÉ) VZTAHY	97
9.3.1	SYNTAKTICKÉ DVOJICE	98
9.3.1.1	ČLEN ŘÍDÍCÍ	98
9.3.1.2	ČLEN ZÁVISLÝ	98
9.3.1.3	DVOJICE PREDIKAČNÍ (PŘISUZOVACÍ)	98
9.3.1.4	DVOJICE DETERMINAČNÍ (URČOVACÍ)	98
9.3.2	SYNTAKTICKÉ SKUPINY	98
9.3.2.1	PŘIŘAĐOVÁNÍ (KOORDINACE)	98
9.3.2.2	PŘISTAVOVÁNÍ (APOZICE)	98
9.4	FORMÁLNÍ VYJADŘOVÁNÍ SYNTAKTICKÝCH VZTAHŮ	99
9.4.1	SYNTAKTICKÉ DVOJICE	99
9.4.1.1	SHODA (KONGRUENCE)	99
9.4.1.1.1	SHODA V PŘÍSUDKU	99
9.4.1.1.2	SHODA V PŘÍVLASTKU	99
9.4.1.1.3	SHODA V DOPLŇKU	99
9.4.1.2	ŘÍZENOST (REKCE)	99
9.4.1.3	PŘIMYKÁNÍ (ADJUNKCE)	100
9.4.2	SYNTAKTICKÉ SKUPINY	100
9.4.2.1	SKUPINA PŘIŘAĐOVACÍ (KOORDINAČNÍ)	100
9.4.2.1.1	PARATAKTICKÉ (SOUŘADICÍ) VYJÁDŘENÍ	100
9.4.2.1.2	HYPOTAKTICKÉ (PODŘADICÍ) VYJÁDŘENÍ	100
9.4.2.2	SKUPINA PŘÍSTAVKOVÁ (APOZIČNÍ)	100
9.5	VĚTNÉ ČLENY	100
9.5.1	ZÁKLADNÍ VĚTNÉ ČLENY	100
9.5.1.1	PODMĚT (SUBJEKT, S)	100
9.5.1.2	PŘÍSUDEK (PREDIKÁT, P)	101
9.5.1.2.1	PŘISUZOVACÍ KATEGORIE PŘÍSUDKU	101
9.5.1.2.2	SHODOVÉ KATEGORIE PŘÍSUDKU	101
9.5.1.2.3	FORMÁLNÍ VYJÁDŘENÍ PŘÍSUDKU	101
9.5.1.2.3.1	PŘÍSUDEK SLOVESNÝ	101
9.5.1.2.3.2	PŘÍSUDEK SLOVESNĚ JMENNÝ	101
9.5.1.2.3.2.1	SPONA	102
9.5.1.2.3.2.2	JMENNÁ ČÁST PŘÍSUDKU	102
9.5.1.2.3.3	PŘÍSUDEK ČISTĚ JMENNÝ (NESLOVESNÝ)	102
9.5.2	ZÁKLADNÍ A ZÁKLADOVÉ VĚTNÉ ČLENY (VALENCE)	102
9.5.2.1	ZÁKLADOVÁ VĚTNÁ STRUKTURA (ZVS)	102
9.5.2.1.1	TYPY ZVS V ČEŠTINĚ	103
9.5.2.2	ZÁKLADNÍ ČLEN JEDNOČLENNÉ VĚTY	103
9.5.3	ROZVÍJEJÍCÍ VĚTNÉ ČLENY	103
9.5.3.1	PŘÍVLASTEK (ATRIBUT, AT)	103
9.5.3.2	PŘÍSTAVEK (APOZICE, AP)	104
9.5.3.3	PŘEDMĚT (OBJEKT, O)	104
9.5.3.4	PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ (ADVERBIALE, AD)	104
9.5.3.5	DOPLŇEK (ATRIBUT VERBÁLNÍ, ĀTV)	104
9.6	VĚTA JEDNODUCHÁ	104
9.6.1	VĚTA JEDNODUCHÁ	104
9.6.1.1	VĚTY DVOJČLENNÉ (N1 - VF PERS)	105
9.6.1.2	VĚTY JEDNOČLENNÉ (VF NON PERS)	105
9.6.1.2.1	JEDNOČLENNÉ VĚTY SLOVESNÉ	105
9.6.1.2.2	JEDNOČLENNÉ VĚTY NESLOVESNÉ	105
9.6.2	ODCHYLKY OD PRAVIDELNOSTI VĚTNÉ STAVBY	105

9.6.2.1 NEMOTIVOVANÉ ODCHYLKY OD PRAVIDELNOSTI VĚTNÉ STAVBY	106
9.6.2.1.1 ATRAKCE	106
9.6.2.1.2 ZEUGMA	106
9.6.2.1.3 KONTAMINACE	106
9.6.2.1.4 ANAKOLUT	106
9.6.2.2 DALŠÍ ZMĚNY V MLUVNICKÉ STAVBĚ VĚTY	106
9.6.2.2.1 OSAMOSTATŇOVÁNÍ ČÁSTÍ VÝPOVEDI	106
9.6.2.2.2 ELIPSA	106
9.6.2.2.3 VSOUVÁNÍ	106
9.7 SOUVĚTÍ	106
9.7.1 SOUVĚTÍ SOUŘADNÉ	107
9.7.1.1 SOUVĚTÍ SLUČOVACÍ	107
9.7.1.2 SOUVĚTÍ ODPOROVACÍ	107
9.7.1.3 SOUVĚTÍ STUPŇOVACÍ	107
9.7.1.4 SOUVĚTÍ VYLUČOVACÍ	107
9.7.1.5 SOUVĚTÍ DŮSLEDKOVÉ	107
9.7.1.6 DŮVODOVÉ A VYSVĚTLOVACÍ SOUVĚTÍ	107
9.7.2 SOUVĚTÍ PODŘADNÉ	107
9.7.2.1 VĚTA PODMĚTNÁ	107
9.7.2.2 VĚTA PŘEDMĚTNÁ	108
9.7.2.3 VĚTA PŘÍVLASTKOVÁ	108
9.7.2.4 VĚTA DOPLŇKOVÁ	108
9.7.2.5 VĚTA PŘÍSUDKOVÁ	108
9.7.2.6 VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍSLOVEČNÉ	108
9.7.3 SLOŽITÉ SOUVĚTÍ	108
X. ODBORNÁ LITERATURA	109
OBSAH	113